

Kúria

Kvk.IV.37.360/2014/2.szám

A Kúria a dr. Kádár Balázs ügyvéd által képviselt Magyar Szocialista Párt, Együtt – a Korszakváltók Pártja, Demokratikus Koalíció, a Párbeszéd Magyarországért Párt , a Magyar Liberális Párt kérelmezőknek a Nemzeti Választási Bizottság (1054 Budapest, Alkotmány u. 3.) 2014. március 16-án meghozott 803/2014. (III.16.) számú határozata ellen benyújtott felülvizsgálati kérelem alapján megindult nemperes eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

v é g z é s t :

A Kúria a Nemzeti Választási Bizottság 803/2014. számú határozatát - a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei 01. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottság 46/2014. (III.11.) számú határozatára kiterjedő hatállyal - megváltoztatja és megállapítja, hogy sérti a jelöltek és a jelölő szervezetek közötti esélyegyenlőség alapelvét a Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzatának eredményeit népszerűsítő plakát olyan kihelyezése, amely az országgyűlési képviselők 2014. április 6-ai választásán indult jelölt kampányplakátja mellett (illetve azzal vizuálisan érintkezve) került elhelyezésre.

A Kúria a Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzatát eltiltja a további jogsértéstől.

A feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

A végzés ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

I.

1. Egy magánszemély 2014. március 11-én kifogást nyújtott be a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei 01. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OEVB) a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 2. § c) és e) pontjában foglaltak megsértése miatt. Kifogásában előadta, hogy Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata 2014. februárjában plakátkampányba kezdett, mely mind megjelenésében, mind időzítésével a Fidesz jelöltjeinek kampányát erősíti, ezért az sérti az általa hivatkozott alapelveket.

Az OEVB a 46/2014. (III.11.) számú határozatával a kifogást elutasította. Indokai szerint a kifogástevő nem jelölte meg, hogy az általa sérelmezett plakátok kihelyezésével és tartalmával Nyíregyháza Megyei Jogú Város miben sértette meg a Ve. általa hivatkozott alapelveit. Továbbá az OEVB megjegyezte, hogy nincs olyan jogszabályi rendelkezés, amely valamely szint vagy színvilág használatát bizonyos személyek részére kizárólagossá tenne, vagy kizárna másokat annak használatából. Az OEVB határozatában rögzítette, hogy a kifogástevő által

megjelölt törvényi rendelkezés alkalmazhatóságát a bizonyítékként becsatolt mellékletek tartalma kétséget kizáróan nem bizonyította, ezért a kifogást elutasította.

2. Az OEVB határozata ellen a beadványozó fellebbezéssel élt. A fellebbezés folytán eljáró Nemzeti Választási Bizottság a 803/2014. számú határozatában az OEVB 46/2014. (III. 11.) számú határozatát helybenhagyta. A Nemzeti Választási Bizottság megállapította, hogy a fellebbező nem helytállóan hivatkozik arra, hogy a Nyíregyháza Megye Jogú Város által közzétett, általa kampánynak nevesített cselekmény köztudomású. A Nemzeti Választási Bizottság osztotta továbbá az OEVB azon álláspontját, hogy a fellebbező kifogásában és fellebbezésében nem jelölt meg egyetlen olyan érdemi bizonyítékot sem, amely a választási alapelvek sérelmét illetve azon állítását támasztaná alá, mely szerint a Nyíregyháza Megye Jogú Város által közzétett plakátok bármely oknál fogva összefüggésbe hozhatók lennének valamely, az országgyűlési képviselők 2014. évi választásának választási eljárásában részt vevő jelölő szervezettel vagy egyéni jelölttel. A Nemzeti Választási Bizottság hivatkozott továbbá a Fővárosi Ítéltábla 4.Kf.27.252/2009/4. számú végzésében foglalt álláspontra is, mely szerint ahogyan a kormány, úgy az önkormányzat fogalma illetve funkciója sem azonos valamely párt illetve jelölő szervezet funkciójával.

3. A kérelmező felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Nemzeti Választási Bizottság 803/2014. (III.16.) határozatával szemben. Álláspontja szerint a Fidesz-KDNP jelölő szervezet és Petneházy Attila országgyűlési képviselőjelölt óriásplakátja közelében elhelyezett önkormányzati óriásplakátok sértik a Ve. esélyegyenlőségre illetve a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlásra vonatkozó alapelvét, valamint a kampányfinanszírozásra vonatkozó 2013. évi LXXXVII. törvény (a továbbiakban: finanszírozási törvény) 7. § (1) bekezdését, a Ve. 140. §-át, valamint a Ve. 148. § (1) bekezdését. Álláspontja szerint a kampányfinanszírozási törvényt megkerülve közpénzből finanszírozta Nyíregyháza Önkormányzata „a szinte azonos sárga, jellemzően narancssárga Fideszes színvilággal megegyező önkormányzati plakátokat.” A kezdeményező szerint kampányidőszakban Nyíregyháza város önreklámozása alkalmas a választói akarat befolyásolására. Ezt követően a felülvizsgálati kérelem hosszasan idéz a Kúria KvK.III.37.328/2014/6. számú végzéséből. A kérelmező felülvizsgálati kérelméhez több plakát fényképét is mellékelte. A felülvizsgálati kérelem kérte a jogsértés megállapítását és a jogsértő eltávolítását a további jogsértéstől.

II.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint megalapozott.

1. A Kúria a felülvizsgálati kérelemben foglaltakkal kapcsolatban elsőként a következőket állapítja meg:

1.1.A kérelmező által megjelölt Ve. 148. § (1) bekezdése a sajtótermékben közzétett politikai hirdetésről szól, jelen ügy tárgya plakát közzétételének törvényessége, így a Ve. 148. § (1) bekezdése az ügyben nem irányadó. A plakátokra vonatkozóan a Ve. 144. §-a rendelkezik.

1.2. Nem irányadó a Kúria KvK.III.37.328/2014/6. számú végzése sem jelen eljárás tárgyát képező kérdésben, mivel a Kúria e végzésben országosan elérhető lineáris műsorszolgáltatásban közzétett politikai reklám törvényességét bírálta el, a jelen ügytől teljesen eltérő tényállás és jogszabályi rendelkezések alapján.

1.3. A Finanszírozási törvény 7. § (1) bekezdés b) pontja szerint a választási kampányidőszak alatt, a választási kampánytevékenységgel összefüggő kiadások finanszírozására a jelöltet vagy pártlistát állító párt és annak jelöltje együttesen jelöltként, legfeljebb ötmillió forintot fordíthat. A Kúria megállapította, hogy a kérelmező nem hozott fel olyan bizonyítékot, amely a Finanszírozási törvény 7. § (1) bekezdésének sérelmét alátámasztaná, önmagában a felülvizsgálni kért 803/2014. (III.16.) NVB határozat és a Finanszírozási törvény jelölt rendelkezése között értékelhető összefüggés nincs.

2. A Kúria a felülvizsgálati kérelem megalapozottságát ugyanakkor az alábbiak alapján megállapította:

2.1. Téves a Nemzeti Választási Bizottság határozatában kifejtett álláspontja, amely szerint Nyíregyháza Megyei Jogú Város kifogásolt tevékenysége nem minősül kampánytevékenységnek. A korábban hatályos választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 1. és 3. §-a alapján a Legfelsőbb Bíróság több határozatában fejtette ki, hogy csak a törvény hatálya alá tartozó szervek résztvevői a választási eljárásnak, ezért az önkormányzatok tevékenységének jogsértő volta, vagy jogszerűsége tekintetében nem tehetők megállapítások. Az állami, önkormányzati szervek hatáskörének és feladatkörének gyakorlása, működése nem sorolható a választási kampány körébe sem (Kvk.III.37.305/2004., Kvk.III.37.133/2006., Kvk.IV.37.115/2008.). A Ve. azonban a korábban hatályos eljárási törvénnyel szemben a kampánytevékenység körébe von minden olyan tevékenységet, amely alkalmas a választói akarat befolyásolására, függetlenül a tevékenységet folytató személyétől.

A Ve. 141. § szerint ugyanis kampánytevékenység a kampányeszközök kampányidőszakban történő felhasználása, és minden egyéb kampányidőszakban folytatott tevékenység a választói akarat befolyásolása, vagy ennek megkísérlése céljából.

A Ve. 1. § értelmében e törvényt alkalmazni kell az országgyűlési képviselők választásán. A választási kampányidőszak alatt – amely a Ve. 139. §-a alapján jelen országgyűlési képviselői választáson már elkezdődött – a Ve. rendelkezéseit minden olyan esetben alkalmazni kell, amikor a választással összefüggő eljárási jogszabálysértés merül fel, függetlenül a jogszabálysértést elkövető személyétől. Figyelemmel arra, hogy a Ve. 141. § alapján kampányidőszakban minden olyan tevékenység, amely alkalmas a választói akarat befolyásolására, vagy ezt megkísérlő kampánytevékenységnek minősül, választási jogszabálysértés nem csak kampányeszközökkel és a jelöltek, jelölő szervezetek tevékenysége által valósítható meg.

Mindezek alapján a Nyíregyháza Megyei Jogú Város kifogásolt tevékenysége kampánytevékenységnek minősül, amennyiben alkalmas a választói akarat befolyásolására.

2.2. A Kúria megítélése szerint nem helytálló a Nemzeti Választási Bizottság azon megállapítása sem, hogy az ügyben nem támasztható alá, hogy Nyíregyháza Megye Jogú Város által közzétett plakátok összefüggésbe

hozhatók lennének valamely, az országgyűlési képviselők 2014. évi választásának választási eljárásában részt vevő jelölő szervezettel vagy egyéni jelölttel. A kérelmező által a felülvizsgálati kérelemhez mellékelte felvétel szerint a kifogásolt plakát a www.nyiregyháza.hu (Nyíregyháza Megye Jogú Város hivatalos oldala) címet tartalmazza, a plakáton fehér alapon narancssárga színnel írt „közösen értük el” felirat alatt narancssárga alapon fehér felirat található, amely az önkormányzat valamely sikeres tevékenységére utal, idézettel alátámasztva.

Ezen plakátok elhelyezése két csoportba oszthatók. Az egyik csoportba tartozók önmagukba állnak, amelyek a Kúria megítélése szerint megalapozott törvényességi aggályt nem vetnek fel. A másik csoportba tartozók esetén Nyíregyháza Megye Jogú Város által közzétett órasplakátok mellett (illetve azzal vizuálisan érintkezve) Petneházy Attila jelölt választási plakátja látható a jelölő szervezetek jelvényével. Ezen plakáton az Országgyűlési Választás 2014. április 6. felirat található Petneházy Attila fényképe mellett, illetve alul Petneházy Attila neve narancssárga alapon fehér betűkkel. Az önkormányzat plakátja és a jelölt plakátja ezekben az esetekben „összefolyik”, egymást erősítő hatással bírnak. Ezáltal a Nyíregyháza Megye Jogú Város által közzétett plakát mégiscsak összefüggésbe kerül a 2014. évi országgyűlési képviselőválasztással.

2.3. A Ve. 2. § (1) bekezdés szerint a választási eljárás szabályainak alkalmazása során érvényre kell juttatni a következő alapelveket:

c) esélyegyenlőség a jelöltek és a jelölő szervezetek között,

A Ve. e szabálya lényegében a pártok esélyegyenlőségének a követelményét rögzíti a választási eljárás során. A parlamenti demokrácia alapja a politikai pártok választópolgári támogatottságért való versengése. A demokrácia egészséges működése nem képzelhető el politikai pluralizmus és a pártok politikai küzdelemben való esélyegyenlősége nélkül. Az azonos feltételeket tartalmazó jogi keret garantálja az állam semlegességét a politikai pártok küzdelemben. Ez a követelmény az önkormányzatokra is irányadó, azaz az önkormányzat - mint közhatalommal bíró szervezet - nem vehet részt a pártok országgyűlési mandátumért folytatott küzdelemben sem valamely jelölt, jelölő szervezet mellett, sem ellene. Ahogy az államnak, úgy az önkormányzatnak is kötelezettsége, hogy a politizáló polgárok pártpreferenciáinak egyenlő esélyű kifejezését szavatolja. Az állam, illetve a közhatalommal rendelkező önkormányzat a ténylegesen kialakult versenyhelyzetet nem befolyásolhatja, nem nivellálhat, de a különbségek növelése irányába sem hathat. Jelen ügyben az állapítható meg, hogy azokban az esetekben, amikor az önkormányzat saját eredményét tartalmazó plakátja az országgyűlési választásokon induló jelölt plakátja mellett áll (illetve azzal vizuálisan érintkezik), ez közvetlen befolyással bír (a felépítés és a színhasználat miatt) az országgyűlési képviselő jelölését népszerűsítő plakáttal. A Kúria megítélése szerint ezekben az esetekben a pártok esélyegyenlőségének sérelme abból az aspektusból merül fel, hogy az önkormányzat által közzétett plakát felerősítő módon hat a jelölt esélyire, szemben más jelöltekkel, akik mögött az önkormányzat által közzétett plakát ilyen hatást nem vált ki. A Kúria rámutat, hogy sem önmagában a színhasználat, sem önmagában a „közösen értük el” felirat, sem önmagában az önkormányzat tevékenységét népszerűsítő jelleg törvényességi szempontból nem kifogásolható. Azonban akkor, amikor ez a jelölttel, jelölő

szervezettel közvetlen – a fent bemutatott módon - kapcsolatba kerül, a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjának sérelme megállapítható.

2.4. A Kúria hangsúlyozza, hogy Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata a saját tevékenységét, elért eredményeit – akár óriásplakáton is – a választópolgárok elé tárhatja, sőt a helyi választópolgárok tájékoztatása az önkormányzat eredményeiről egyfajta kötelezettségnek is tekinthető. Jelen esetben az önkormányzati népszerűsítés a kampányidőszakra esik. A Ve. 139. §-a értelmében a választási kampányidőszak a szavazás napját megelőző 50. naptól a szavazás napján a szavazás befejezéséig tart. Ezen időszak alatt a jelöltek és a jelölő szervezetek a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjába foglalt esélyegyenlőségének érvényesítése érdekében az állami illetve az önkormányzati szerveknek tartózkodniuk kell attól, hogy a pártok szabad versengésébe beavatkozzanak. Így tudják kiteljesíteni befolyástól mentesen a pártok az Alaptörvény VIII. cikk (3) bekezdésbe foglalt azon feladataikat, hogy közreműködnek a nép akaratának kialakításában és kinyilvánításában.

3. A Kúria a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontjába foglalt jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás tilalmának sérelmét nem állapította meg. A Kúria megítélése szerint a Ve. e rendelkezése olyan tudatos, a választási eljárás törvényességét alapjaiban befolyásoló magatartást jelent, amely jelen ügyben nem állapítható meg. A Kúria jelen ügyben jogsértést az önmagukban álló plakátok vonatkozásában nem tudott kimutatni.

4. A Kúria a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontjának sérelme miatt a Ve. 231. § (5) bekezdés b) pontja alapján a Nemzeti Választási Bizottság 803/2014. számú határozatát megváltoztatta akképpen, hogy a Ve. 218. § (2) bekezdés a) pontja alapján megállapította a jogszabálysértés tényét, a Ve. 218. § (2) bekezdés b) pontja szerint a jogsértőt eltiltotta a további jogsértéstől.

A sikeres felülvizsgálati kérelem folytán feljegyzett 10.000 Ft. illetéket az állam viseli a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján.

A Kúria határozata ellen a jogorvoslat lehetőségét a Ve. 232. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2014. március 21.

Dr. Kozma György sk. a tanács elnöke

Dr. Balogh Zsolt sk.előadó bíró

Dr. Hörcherné Dr. Marosi Ildikó sk. bíró